

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harpii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De consurrectione in contemplationem supereminentem quantum ad duos
gradus supremos, cælesti Patri appropriatos. Cap. XXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

resicut beati, videre non possumus, sed, secundum Apostolum, *videmus nunc per speculum in enigmate*, id est, umbra: *tunc autem facie ad faciem* sicuti est: & tunc similes ei erimus. Veruntamen hæc umbra in tantum ab hoc solari lumine perlustratur, quod discere valeamus virtutum perfectam discretionem, & omnem veritatem nostro mortali statui necessariam. Quod si solari claritati contineri desideramus, necessarium est nos subsequi, & egredi nosmetipsos in modicam tenebram: ut sic oculis intellectualibus excæcatis, sol ipse iustitiæ simplicem oculum nostrum trahat in suam claritatem, ubi cum Deo perfectam possidebimus unitatem.

Sic sentire, & intelligere, est vita contemplatiua, nostro nunc statui conueniens. In qua sedule cum sponsa dulciter experere debemus: *Indisambibi, quæ diligit animam eam, ubi pascas, ubi cubes in meridie*, hoc est, in lumine gloriæ, quia nos adhuc positi sumus in lumine, vel potius in umbra lucis maturinæ, licet se sponsa sub hac umbra sedisse gloriætur, ubi & fructus dilecti gusturi suo dulces fuisse perhibetur. Nos autem quando fructum illius degustamus, nisi quando Deum nos intrinsecus tangere sentimus? quia suum contingere, est suum cibare. Nam in contactu suo deficiunt omnes vires animæ: & sedemus sub umbra Dei, cuius fructus, id est, Filius, quæ Pater in nostro gignit spiritu, gustui nostro spirituali tam infinite dulcis est, quod eum nec glutire, nec in nos mutare valemus: sed nos in se sedulis vicibus intrahens, mutat, & absorbet: & inde modus ille modinescius exurgit. Et hæc quidem accitatur, ipso sole iustitiæ simplicem oculum nostrum in suam claritatem attrahente. Vbi Deum, & omnia sine discretionis differentia simplici cõuitu in diuina claritate contemplatur: quod proprie pertinet ad quintum gradum, sicuti mox videbitur. Et hæc est dignissima & vtilissima contemplatio, ad quam in hac vita perueniri potest: quia in ea contemplatiuus sui melius potens permanet & liber. Potestque in quolibet amatorio introgressu in altitudinem vitæ, ultra omnem intelligentiæ captum proficere: quia in interno seruore suæ deuotionis, & virtutum exercitijs, liber & sui potens permanet.

De resurrectione in contemplationem supereminentem quantum ad duos gradus supremos, caelesti Patri appropriatos. Cap. XXX.

Vltis iam de quatuor modis & gradibus vitæ supereminentis, duobus Spiritui sancto, & duobus ipsi Filio assignatis: hic pro
 OOOO 2 felici

Gradus cō-
templatio-
nis superē-
mentis.
quartus.
Exod.33.

Jacob. 1.

Sapient. 7.

felici clausula præsentis opusculi, duos supremos ipsi Patri caelesti specialiter appropriandos prosequamur: ut sic ad originem personarum, & principium omnium rerum, finemque beatitudinis nostræ feliciter conuertamur. Quorum primus modus, & in ordine priorum quintus, in eo conuenienter figuratur, quod Moyses in caligine cum Domino quidem familiariter loquebatur: sed tamen in hoc minime contentus, orabat, dicens: *Si inueni gratiam in oculis tuis, ostende mihi faciem tuam.* Cui Dominus: *Facies mea præcedet te.* Et rursus Moyses: *Ostende mihi gloriam tuam.* Cui Dominus: *Ostendam tibi omne bonum, id est, me ipsum.* Verum tamen non in claro contuitu, sed *posteriora mea videbis*, id est imperfectam cognitionem consequeris. Sic etiam gradum hunc consequentes, simplici puritate spiritus per amorosam reuerentiam & claram intelligentiam in Deum eleuati, nuda ac reuelata facie in præsentia diuinæ maiestatis, deuoto familiarique colloquio, ac confidentia perseverant, sibi faciem illam amabilem ostendi flagitantes. Tunc caelestis Pater, *qui dat omnibus affluenter, & non improperat*, à facie sua lucem quandam fulgidam ac simplicem emittere non desistit in intimum apicem suæ simplicis ac nudæ cogitationis eleuata supra sensum & imaginationem, supra rationem & præter rationem, in eleuata scilicet puritate Spiritus sui. Porro, lumen istud non est Deus, sed est præuia lux quædam intellectualis, quam nec sensus, nec ratio, nec natura, nec consideratio capere valet. Est, inquam, quoddam clarificarum mediū inter nos & Deū, quod nobilius & superius est omnibus à Deo in natura creatis, utpote ipsius naturæ perfectio. Nostra verò simplex & nuda cogitatio, speculum viuidū est, in quo lux ista resplendet, exigens à nobis cōformitatem & vnionem cum Deo, in quo viuendo speculo viuunt Deus in nobis cum donis suis & gratia: nosque viuimus in eo per virtutes & opera bona. Præterea, lumen istud dicitur *candor lucis æternæ*, quod speculū requirit sine macula. Dicitur etiā spiritus Patris, in quo scilicet ostendit se Deus simpliciter, & non secundum differentiam vel modum personarū, sed in nuditate suæ naturæ & substantiæ. Pater enim caelestis denudans memoriam à formis & imaginibus, ipsam nudam cogitationem vel memoriam eleuat in suam originem, id est, in seipsum, ubi stabilitur & vnitur suo principio, id est, Deo. Ceterum, in hac luce loquitur spiritus Patris in cogitatione nostra nuda, simplici, & eleuata. Respice in me. Tunc spiritus tam dulciter inuitatus, confestim simplicem oculum intelligentiæ suæ aperit per infusam sibi

ſam ſibi lucem ſimplicem Patris: & ſic feliciter contemplatur eius faciem, id eſt, diuinam ſubſtantiam vel naturam in ſimplici contuitu ſupra rationem, & præter conſiderationem. Non tamen prout eſt in ſua ineffabili gloria, ſed prout ſibi placuerit oſtentare ſe vnicique, iuxta modum collati luminis. Denique, lux iſta contemplatiuis ſpiritibus veram agnitionem tribuit, quòd Deum vident, ſicuti in hac vita videri poteſt ſecundùm ſtatum viæ. Sic per amorem ſupra rationem vſque in oculum noſtrum ſimplicem noſ ipſos eleuare debemus, vt ita ſubleuatus ſupra rationem & præter rationem oculus noſter, in quendam nudum & ſimplicem intuitum ad faciem Patris ſemper aſpiciat. Vnde ſicut *Angeli*, in miniſterio noſtro poſiti, propter hoc non impediuntur, quo minus *ſemper faciem Patris* aſpiciant; ſic oculus animæ ſimplex, nihil ſibi obijcit, præterquam imaginem illam, quæ Deus eſt, vbi Deum videt & omnia, prout cum Deo vnum ſunt, ſimplici quodam intuitu, & hoc illi ſufficit. Quod propriè dicitur contemplatio, hoc eſt, Deum videre ſimpliciter & vniformiter: cuius claritatem iam in ſe natam inuenit. Eſt enim ipſa claritas imago Dei, ſimplicem oculum noſtrum transformans, & nobis Deum, licet ſub vmbra quadam, oſtendans, imperfektamque cognitionem ingerens: quia nullam aliam imaginem oculus ſimplex requirit. Porro, diuinam imaginem totam indiuiſam & integram recipit, quam etiam per ſeipſam cognoſcit, vbi illam ſuſcipit. Et in hoc terminatur iſte modus contemplationis. Nam vbi plenè transformamur in claritatem ſuam, ibi noſtri obliuiſcentes, vnū cum Deo efficiamur, prout videbitur in vltimo gradu.

Denique, licet hæc immenſa claritas oculum rationalem (vt dictum eſt) reuerberat & caligare facit ſupra rationem, tamen oculus ſimplex ſemper manet apertus aſpectu puro ac nudo, lumen illud cum eodem lumine contemplari non deſinens. Et ibi quidem oculus oculo, ſpeculum ſpeculo, & imagini imago obijcitur. Cum hiſ enim tribus deformes efficiamur, & vniti Deo. Nam in illo ſimplici oculo felix anima, quali viuudum & puriſſimum ſpeculum effecta eſt, ad imaginem diuinam glorioſius imprimendam. Deus autem imaginem ſuam, id eſt, diuinam claritatem ipſi ſpeculo animæ tam proſua largitate ſecundùm ſui totalitatem imprimere dignatur, quòd nullam aliam claritatem, vel imaginem recipere præualet, ſicut ſpeculum concauum rotæ ſolari diametraliter ſuppoſitum. Cæterum, claritas iſta non eſt medium inter noſ & Deum, ſed eſt idipſum quod videmus, & lumen

Ooooo 3 quo

Math. 18.

Contem-
platio pro-
priè dicta.

Vt homo
fiat dei-
formis.

quo videmus: sed non est oculus qui videt, quia licet imago Dei speculo ipsius animæ sine medio coniungatur, minimè tamen imago speculum efficitur: sed vnico illius imaginis in speculo, tam excellens est & nobilis, quòd anima conuenienter imago Dei nominatur.

Fructus regni diuinæ claritatis animæ amorosi affectu.

Denique, cum regnum suum Dominus amorosè animè sic ostendere dignatur, super omnem lucem creatam in quodam immenso lumine diuino, protinus triplicem fructum ibidem consequitur. Primus fructus est immensa claritas, quæ causa est & origo totius claritatis, tam in actione, quam in contemplatione. Hæc igitur claritas intellectuè virtuti tanti saporis est, quòd seipsam profundans, immergit in illam claritatem, & cum immensitate luminis eius, vnum efficitur. Cum enim hanc claritatem nobis ostendam sine intermissione subsequimur vsque in eam (ex qua orta est) abyssum, tunc nihil aliud sentimus, quam a nobis expirare, ac sine reuersione demergi & absorberi in infinita diuinæ claritatis abyssum. Secundus fructus est, amor incomprehensibilis, totum animæ regnum vigorosè perfluens, secundum exigentiam & capacitatem virium illius. Facit enim animam ardore suo liquefcere in quendam simplicem eminentem amorem: sentitque se latitudinem quandam effectam cum amore, quæ sine mensura est, omnia complectens, & semper manens incompleta. Per claritatem autem prædictam tam immensam, & hunc amorem incomprehensibilem, anima per fluxa funditusque penetrata, venit in quendam beatificam fruitionem, qui tertius fructus est. Hæc autè fruitio tam immensa est, quòd Deus, & omnes Sancti, ac anima tam feliciter eleuata in illam fruitionem profundantur & absorbentur in quendam inscientiam & æternam sui absorptionem, in qua summus sapor æternæ dulcedinis experitur, vt sic anima sapiat & agnoscat, *quoniam suauis est Dominus*. Hic enim sapor tam immensus est, quòd animæ gustanti videtur ab illo cuncta creata simul eliquari posse: qui totalem animæ regionem perfluens inundare facit. Virtus igitur intellectuua claritatem illam æternam aspicit. Vnde tantæ deliciae defluunt, subitoque ab eadem immensa claritate transformata, sine intermissione contemplatur incomprehensibilem vbertatem æternæ beatitudinis. Hinc etiam confurgit in ea consideratio quædam illuminatæ rationis, licet veraciter agnoscat, quòd illas incomprehensibiles delicias nunquam intelligere valeat, eò quòd ipsa gaudium immensum luce creata considerat: & ideo in sua consideratione deficit. Multo tamen subtilius solito

Ita ratio creaturaliter in luce creata considerat, ut in subtilissimis imaginibus, & operibus affluentissimis illius superbenedictæ Trinitatis se letificando reficiat: ex quibus scilicet dilectum considerat esse tantæ immensitatis, quod nunquam à creatura plenè comprehendi poterit.

Talis igitur contemplator ambidexter esse debet, suam cogitationem possidens, velut rex præpotens regnum suum, ut scilicet per ipsam cogitationem ad omnes virtutes sine intermissione se declinet, gerens similitudinem secundæ bonitatis diuinæ naturæ, semper effluentis secundum personalitatem cum donis suis ad omnes creaturas. Ac eadem cogitatione sine intermissione semper eminenter immaneat, ut in illam abyssalem claritatem continuè feliciter transformetur, similitudinem gerens diuinarum personarum, quæ singulis momentis refluit in illam abyssalem diuinitatis essentiam, & fruitione felicissima absorbentur. Sic & huiusmodi stare debet inter fruitionem, & operationem semper essentialiter immanens, & inharens per influxum in requiem fruitiuam, semperque se profundans in suum nihilum, id est, in diuinitatis caliginem, quæ est summa beatitudo Dei, & Sanctorum eius. Et sic transformatur à claritate creata in claritatem increatam, per æternam suam imaginem, id est, per Patris Sapientiam, quæ est imago, & exemplar omnium creaturarum. In qua scilicet imagine viuunt omnes creaturæ, tam spirituales, quàm corporales: per hanc etiam imaginem effluunt omnes creaturæ in suam creatam essentiam, Dei similitudinem recipientes. Veruntamen iste felix ambidexter maiorem in hoc cæteris Dei similitudinem præfert, quia cum omnibus etiam virtutibus effluit, Dei similitudinem gerens, qui largiter effluit cum omnibus donis suis, & iterum immanens influit in æternam fruitionem, super omnia dona cum Deo vnum effectus. Et ideo dicitur persona communis in utroque, scilicet promptissimus, & edoctus, ac summa nobilitate clarificatus.

Sextus denique modus, & gradus hanc contemplationem celestis Patri appropriatam perficiens, in monte Sinai, à Moysè deuotè petebatur, dicens: *Si inueni gratiam in oculis tuis, ostende mihi gloriam tuam.* Et quod tunc impetrare non potuit, postmodum adipisci meruit, ita ut verè dicere poterat: *Signatum est super nos lumen vultus tui Domine, dedisti latitiam in corde meo.* In hoc gradu si constitueretur quispiam contemplatiuus, diuinam claritatem sine aliquo intermediente suscipiet, ita quod sine intermissione fie-

Contemplator verus cuiusmodi esse debeat.

2. Cor. 4.

Gradus sextus contemplatiouis superessentialis. Psalms. 4.

ret eadem claritas, quam suscipit: & sic videns efficeretur in lumine penitus deiformi. Qui sic feliciter illustratus, æternum, & incessabilem affluxum dilecti sui conspiceret se sua claritate beatifica perfluentem. Quia nimirum abyssus, ex qua claritas illa radiat, quæ & ipsa claritas est, viuida pariter, & fecunda est. Et ideo æterni luminis apparitio in abscondito spiritus absque cessatione renouaretur. Et quia felix influxus illius constat in æterno (nunc) sine tempore, qui nouo semper appetitu, & gaudio, iugiter susciperetur (cuius etiam vbertas deliciarum quam secum afferret, inscrutabilis est, & immensa) ideo nimirum oculi spiritus, quibus dilectum immanantem aspiceret, adeo patuli facti essent; quod nunquam clauderentur, sed contuitus arcane manifestationis Dei maneret æternus: capacitasque spiritus in illius affluxu tanta amplitudine mox expanderetur, quod eadem, quam capit, amplitudo protinus efficeretur. Sic ergo Deo mediante comprehenderetur, & videretur, in quo tota nostra consistit beatitudo. At verò nulli omnino hominum hunc gradum contemplationis promittimus, neque promittere possumus, quod singularissima priuilegia Sanctorum ad regulam trahenda non sint, quamuis neque etiam Dei liberalitatem ac benignitatem valeat ratio humana metiri.

¶ salo. 17.

Consurge nunc, o anima deuota, gressibus contemplationis, & fruitionis æternæ ad omnimodam dilecti conformitatem, quia diuitias vniuersas, quæ in illo naturaliter sunt, nos in eo, & ipse in nobis mutuo amore possidemus, quoniam in illius summa charitatis complexu cuncta desiderabilia plenè faucibus degustamus, eò quod illic spiritus noster complexu quodam constringitur beatissimæ Trinitatis, immanens in ipsa supereminenti vnitate, felicique fruens quiete. Verùm, ipsa simplex abyssus exemplaris nostri, ponit semper *rebras latibulum suum*, omnem modum prorsus excludens. Sed immensa claritas ex eo radians absconditum Dei in modum producit, & manifestat. Vniuersique sublimati supra suam creationem, in altitudinem vitæ contemplatiuæ cum hac deifica claritate vnum fiunt, imò ipsa claritas ipsi sunt. Inueniuntque se per hoc deificum lumen eandem esse simplicem diuinitatis abyssum, ex qua claritas diuino modo relucet, & in qua, secundum simplicitatem essentiae, perpetuè sine modo simplex intus manet. Vnde intimi contemplatores intellectuali contuitu confurgere debent, secundum modum contemplationis,

tionis, supra rationis discretionem, & supra suum esse virtute luminis, diuinitus generati, vt sic de *claritate in claritatem*, tanquam à Domini spiritu transformentur, & cum eo lumine, quod vident, & quo vident, vnum fiant. Veruntamen progressum practicum illius mirabilis transformationis, in qua spiritus noster sic à diuino spiritu feliciter agitur, vt illam nobilissimam filiationem æternæ lucis sortiatur (quia *qui spiritu Dei aguntur, filij Dei sunt*) penitus reticere statui, ne Rom. 8. temerariè videar irumpere velle, discutiendo illa secretissima diuina mysteria: hoc ipsum duntaxat experimentalibus contemplatoribus ruminandum relinquens, vt reliquæ cogitationum diem festum agant sibi. Scio nanque qui dixit: *Qui scrutator est maiestatis, opprimetur à gloria.* Prou. 25.

Cum igitur in hac transformatione felicissima, sic finem Patris per Filium in ipsa spiritus sui deiformi lympiditate possederit anima, tunc feliciter lumine diuinæ veritatis illustrata, æternam Filij generationem semper in se nouam singulis momentis suscipiet. Et iuxta modum luminis, in diuinam contemplationem, per amorosam confectionem exierit. Inspiciat ergo Patrem, veluti viuendam Trinitatis originem, cum omnibus in se viuentibus in Filium, quasi in æternam suam Sapientiam actiue conuersum. Inspiciatque eandem Sapientiam, & vniuersa in ea viuentia, in Patrem, velut in principium suum, vnde ab æterno originatur, actualiter reflexam. Ex occurſu verò Patris, & Filij tertia procedit in Trinitate persona, scilicet Spiritus sanctus, amor, & nexus amborum, vnum eisdem identitate naturæ, qui Patrem, & Filium, cunctaque in eis viuentia tanta diuiciarum, & gaudiorum immensitate tam actiue, quàm fruitiue penetrando complectitur, quod vniuersas creaturas hinc æternaliter filere oporteat. Quia incomprehensibilia, & miranda, quæ in amoris huius infinitissimo thesauro sunt contenta, omnium creaturarum intellectum in infinitum excedunt. Sed vbi hæc ipsa sine admiratione aliquæ gustantur, & intelliguntur, ibi spiritus supra seipsum translatus, & in vnitatem viuide abyssis Deo totaliter vnificatus est, gustans, & videns immensas diuitias, quæ Deus est, & hoc sine obumbratione vicissitudinis. Quia Pater, & Filius, æterno beneplacito, & amoroso complexu in alterutrum sese transfundunt: & hoc æterno amoris nexu iugiter renouatur. In quo nimirum amore perpetuò sumus & nos per Spiritum sanctum amabiliter circumplexi. Qui scilicet complexus in suo fun-

Generatio diuina, vt fiat semper noua in anima.

Ppppp do frui-

do fruiuius est; & modi nescius, eò quòd infinita vastitas deitatis ad eò caliginosa est, & expers modi, quòd omnem modum, & opus omne diuinum cum personarum proprietatibus opulento complexu essentialis vnitatis comprehendit, diuinam fruitionem in abyssò innominatæ diuinitatis generas. Et in hoc gradu celebratur fruiuius quidam excessus, ac in ipsam essentia simplicitatem diffuens ingressus. In quam velut innominatâ abyssum deitatis vniuersa diuina nomina, & modi quilibet, cunctaq; viae rationes in speculo diuinæ veritatis relucens, tanquam in omnium nominum, modorum ac rationum voraginem absorbentur. Quia nimirum in hac inuestigabili diuinæ simplicitatis abyssò, beatitudine fruitionis omnia complectuntur. Personas enim, & vniuersa in Deo vitæta cedere hîc oportet, cùn non sit hîc aliud, quàm aterna quies in amplexu fruiuiuo amorosissimæ absorptionis, quam omnes contemplatiui spiritus super omnia feliciter elegerunt. Quam & nos, & in præsentî pragustare, & in futuro possidere faciat Iesus Christus, Sapientia Patris, Deus de Deo, lumè de lumine, qui cum eodem Patre, & Spiritu Sancto super omnia sit benedictus in sæcula. Amen.

D. HENRICI HARPHII

THEOLOGIAE MYSTICAE,
LIBRI III.

PARS QVINTA.

Amoris diuini nouem gradus
in se complectens.*Amoris gradus primus dicitur Amor incomparabilis.**Cap. XXXI.*

Math. 23.

AMICE ascende superius. Lucæ decimoquarto. Quæritur: Vtrum charitas infunditur secundum quantitatem naturalium, præsertim cum dicitur apud Matthæum: *Dedit vnique secundum propriam virtutem.* Sed charitatem nulla virtus præcedit, nisi virtus naturalis: & ideo videtur, quòd secundum capacitatem virtutis naturalis infunditur homini charitas, sicut: